

▪ Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän lausunto koskien hallituksen selontekoa kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista

Kommentit lukuihin 1-6: Tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydetty kirjaamaan vain tiivis yleinen lausunto luvuista ja vain yksityiskohtaisesti tärkeimmät kommentoitavat kohdat tai mahdollisesti puuttuvat asiat.

Kommentit lukuun 7: Maahanmuuttajien työllisyyden ja osallisuuden edistäminen

- Lausunnossa viitataan ainoastaan tulevaan sote-maakuntaudistukseen, mutta nähdäksemme olisi hyvä mainita Suomessa olevat n. 20 kuntayhtymää, jotka osaltaan toteuttavat kunnille sosiaalihuoltolainmukaisia tehtäviä soveltaen kotouttamislainsäädäntöä ja/tai suoraan vastaavat kunnille kotouttamista vieraskielisten osalta kokonaisuudessaan.
- Lausunnossa toivoisimme myös otettavan kantaa siihen, että nyt jokaisella kunnalla on erillinen kotouttamisohjelma ja kuntia (etenkin kuntayhtymän muodostaneita kuntia) tulisi kannustaa alueelliseen kehittämiseen yli kuntarajojen (esimerkiksi yhteisellä kotouttamisohjelmalla), jotta voidaan kokonaisvaltaisemmin tasata sekä henkilöstön osaamista että resursseja ja parantaa vieraskielisten koulutus- ja työllisyyspolkuja. Tämä auttaisi myös elinkeinoelämää, alueella toimivia yrityksiä.

Kommentit lukuun 8 nopeutetaan kotoutumisen käynnistymistä

- Prosessissa huomioitava kuntayhtymien asema ja rooli (sosiaalityö ja terveystyöt) kuntaan ohjautumisessa ainakin maininnan tasolla ja viitattava erillissopimukseen kuntien kanssa

Kommentit lukuun 9 parannetaan neuvonnan ja ohjauksen saatavuutta

- Keusote kuntayhtymissä vastuunjako jakautunut, että ohjaus ja neuvonta on kuntavetoista, jota täydentää kuntayhtymät tuottamat sosiaali- ja terveystyöt – eri rakennemallit ja vaihtoehdot on tuotava esille myös selontekoon ja näillä on vaikutusta lainsäädäntöön
- eri rakennemallien vaikutukset tietoturvaan ja GBR asioihin on otettava huomioon ja tuotava esille

Kommentit lukuun 10 Luodaan kotouttamisohjelma alkuvaiheen kotoutumisen tukemiseksi

- Lausunnossa esitetty kotouttamisajan lyhentäminen katsotaan kuntayhtymässä hyväksi uudistukseksi, tosin on todettava, että tavoitteeseen päästään on prosessien oltavat selkeät monijärjestelmällisissä malleissa kuten kuntayhtymissä. Myös jatkossa pakolaistorvausten aika on turvattu riittävän pitkälle ajanjaksolle (vähintään nykyisellä tasolla), jotta kunnille ei käy henkilöiden pakolaistaustasta johtuvat kustannukset kohtuuttomiksi.

Kommentit lukuun 11 kotoutumisen edistäminen tukemaan osaajien pysyvyyttä ja osallisuutta

- ei huomioita

Kommentit lukuun 12 vahvistetaan kumppanuuksia ja järjestön roolia

- ei huomioita

Kommentit lukuun 13 Hyvät väestösuhteet ja osallisuus tukemaan kotoutumista ja yhteenkuuluvuuden tunnetta

- ei huomiota

Kommentit yleisluku kotoutumisen edistämisen suuntaviivat 2020-luvulle ja tiivistelmä askelista eteenpäin ("toimenpidesuunnitelma")

- Kotouttamisajan lyhentäminen "tehostaminen" on toivottu muutos, mutta tämän muutokset vaikutuksesta pakolaiskorvauksiin selonteko ei ottanut suoraan kantaa. Kuntayhtymän keskusteltua kuntayhtymän kuntien edustajien kanssa huoli aiheesta nousi esille ja siksi kuntayhtymänä kommentoimme, että pakolaiskorvaustaso tulisi säilyttää tasoltaan samansuuruisena, jotta kunnille koituvat kustannukset pakolaistaustaisista henkilöistä eivät nousisi kunnille kohtuuttoman suuriksi ja sitä kautta vaikeutettaisiin "säätämällä palveluista" paljon tukea tarvitsevien henkilöiden kotoutuista. On tärkeää turvata resursseiltaan vahva alkuvaiheen kotoutuminen, jotta kotoutuminen onnistuu kokonaisvaltaisesti.
- On hyvä, että kunnilla on myös jatkossa kotouttamisesta kokonaisvastuu, mutta tulee huomioida kuntayhtymän rooli ja paikka ja tehdä siltä osin tarvittavat muutokset lainsäädäntöön.